

Ebony Band

muzikale leiding Werner Herbers

Marjanne Kweksilber *sopraan*

Juan Carlos Tajés *vocalist*

Conlon Nancarrow (1912)

Piece for a small Orchestra nr. 1 (1942)

Hans Eisler (1898-1962)

Marcha del 5º Regimiento (1937)

Kammerkantate no.8, op.64 (1937)

'Kantate auf den Tod eines

Genossen'

Kammerkantate no.5, op.65 (1937)

'Kriegskantate'

Silvestre Revueltas (1899-1940)

Mexico en España (1937)

Homenaje a Federico García Lorca (1936)

Danca-Sorrow-Sound

Silvestre Revueltas

Frente a frente I

March

Frente a frente II (1938)

Hora de junio (1938)

Rodolfo Halffter (1900-1987)

¡Alerta! (1937)

Divertimiento op. 7a (1935)

Allegretto vivace-Andante calmo-Allegretto vivace

Federico García Lorca (1898-1936)

Tres canciones populares españolas

El café de Chinitas-Los cuatro muleros-Anda jaleo

Liederen uit de Spaanse Burgeroorlog

El tren blindado

bewerkingen Rodolfo Halffter en

Coplas de la defensa de Madrid

Gustavo Pittaluga (1906-1975)

¿Que será?

transcripties Werner Herbers

El paso del Ebro

23 juni 1991, aanvang 20.15 uur

Concertgebouw Amsterdam

Kleine Zaal

Er is een pauze na *Homenaje a Federico García Lorca*.

Het concert is om ca. 22.20 uur afgelopen

en wordt rechtstreeks uitgezonden op Radio 4.

Het is verboden tijdens het concert te fotograferen.

Coproductie Holland Festival/NOS-Radio.

Paul Verhey *fluit*
Jan Spronk *hobo*
Jacques Meertens *klarinet*
Willem van der Vuurst *klarinet*
Hens Otter *basklarinet*
John Mostard *fagot*
Bob Stoel *hoorn*
Dick Verhoef *hoorn*
Peter Masseurs *trompet*
Frits Damrow *trompet*

Michel Tilkin *trombone*
Toon van Ulsen *trombone*
Donald Blakeslee *tuba*
Johan Kracht *viool*
Josef Malkin *viool*
Roland Krämer *altviool*
Hans Woudenberg *cello*
Anthony Woodrow *contrabas*
Gerard Bouwhuis *piano*
Paul Koek *slagwerk*

De Ebony Band is een gemengd ensemble, waarin soloblazers en -strijkers van het Koninklijk Concertgebouw Orkest en leden van het Nederlands Blazers Ensemble (in de oude samenstelling) zijn samengebracht door Werner Herbers, solohoboïst van het Koninklijk Concertgebouw Orkest en voormalig (mede)artistiek leider van het Nederlands Blazers Ensemble. Herbers studeerde hobo (bij Haakon Stotijn), piano en orkestdirectie aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam en trad als solist op met dirigenten als Haitink, Berio en Harnoncourt. De door Herbers in 1990 opgerichte Ebony Band stelt zich ten doel moderne, ongebruikelijke en avontuurlijke muziek van - vooral de eerste helft van - deze eeuw uit te voeren.

De sopraan Marjanne Kweksilber begon haar zangopleiding bij Herman Schey op het Muzieklyceum in Amsterdam en deed eindexamen bij Max van Egmond. Haar repertoire is zeer gevarieerd en omvat zowel madrigalen van Monteverdi, barok-liederen, de Weense klassieken als hedendaagse muziek. Zij treedt regelmatig op in oratoria en een enkele keer in opera's. Met Reinbert de Leeuw zette zij liederen van Erik Satie op de plaat en maakte tevens plaatopnamen met o.a. Gustav Leonhardt, Allen Curtis, Ton Koopman en Sigiswald Kuyken.

Juan Carlos Tajés (Montevideo 1946) groeide op in Uruguay, maar woont sinds 1971 in Nederland. Hij is werkzaam als regisseur, acteur en docent. Als zanger stond hij aan de wieg van het in 1984 opgerichte ensemble Tango Cuatro, waarmee hij concerten geeft in Europa, de VS en Zuid-Amerika.

MUZIEK UIT DE SPAANSE BURGEROORLOG

Een hommage aan de componisten die hun leven op het spel zetten voor hun politieke idealen. Zij verklaarden zich solidair, in woord en daad, met de republikeinse beweging en stelden hun talent en vakmanschap in dienst van de strijd tegen het fascisme.

De niet-Spanjaarden Revueltas, Eisler en Nancarrow bezochten Spanje in de jaren 1937/1938 en namen deel aan verscheidene (muzikaal-demonstratieve) manifestaties.

Rodolfo Halffter, geboren Madrileen, speelde een belangrijke rol in het Catalaanse culturele en politieke leven: hij was lid van het Departement voor Muziek van het Secretariaat voor Propaganda en was medeoprichter van het Comité voor de Organisatie van het Muziekonderwijs (1936). Als voorzitter van het Centraal Comité van Muziek (1937) was hij initiatiefnemer van verschillende activiteiten: de oprichting van het Nationaal Orkest, de uitgave van partituren, en de organisatie van concerten ter ondersteuning van de strijd of ten bate van de slachtoffers van de Burgeroorlog. Hij heeft bovendien een vernieuwende bijdrage geleverd aan het muziekonderwijs en de uitgave verzorgd van het politiek getinte muziekmaandblad *Música*.

Geen van deze componisten zag Spanje na 1939 terug.

Conlon Nancarrow schreef geen strijdlieden, maar was lid van de Amerikaanse Abraham Lincoln Brigade; om die reden werd hem bij terugkeer uit Spanje zijn paspoort ontnomen. In zijn nieuwe vaderland Mexico, waar zovele oud-Spanjestrijders terechtkwamen, schreef Nancarrow zijn *Piece nr.1 for a small Orchestra*, een door de jazz beïnvloede compositie, die hier op het programma staat in plaats van de oorspronkelijk geplande, maar niet op korte termijn uitvoerbare *Study nr.12*.

Hanns Eislers *Marcha del 5º Regimiento* was een 'instant'compositie, geschreven voor een manifestatie in Madrid op 7 januari 1937. Later in datzelfde jaar, toen hij op bezoek was bij Bertold Brecht in Denemarken, schreef Eisler een serie cantates op eigen teksten, gebaseerd op de roman *Pane e vino* (1937) van Ignazio Silone. Hij combineerde in deze werken antifascistische teksten met zijn eigen, bij Schönberg geleerde, muzikale idioom.

Silvestre Revueltas schreef, behalve regelrechte strijdlieden, concertwerken met een politieke lading. Zijn *Homenaje a Federico García Lorca* was een muzikale reactie op het bericht van de moord (door de fascist) op Lorca. Zijn *Hora de Junio* is geschreven op de poëzie van de Mexicaan Carlos Pellicer, waarin symbolisch uitdrukking wordt gegeven aan onderdrukking en geweld.

Rodolfo Halffters *Divertimiento* is een concertante suite uit zijn ballet *Don Lindo de Almeria*, over Andalusische zeden en gebruiken, geschreven in samenwerking met de schrijver José Bergamin en voor het eerst uitgevoerd in Madrid in mei 1936, twee maanden voor het bloedige begin van de burgeroorlog.

Federico García Lorca, symbool van het antifascistische Spanje, verzamelde een aantal oude volksliederen en voorzag ze van een pianobegeleiding. Een aantal van deze liederen kreeg tijdens de burgeroorlog een nieuwe, antifascistische tekst en werd daarmee tot strijdlied. Deze liederen hadden het voordeel boven speciaal geschreven, originele strijdlieden, dat ze al sinds generaties bekend en geliefd bij het volk waren.

In 1938 werden in Parijs vijf, inmiddels legendarische geworden, 78-toerenplaten opgenomen met de bekendste strijdlieden in een bewerking en onder leiding van Rodolfo Halffter en Gustavo Pittaluga.